

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(04-05 листопада 2021 р.)**

1 том

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 04-05 листопада 2021 р.). — Т.1. - Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. — 102 с.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 3 від 18.10. 2021 р.

Редакційна колегія:

Шип С.В., доктор мистецтвознавства, професор;

Батюк Н.О., кандидат педагогічних наук, доцент

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2021

- государственный университет, Москва. Получено из <http://www.dslib.net/psixologia-vozrasta/genezis-i-formirovanie-psihomotornyh-sposobnostej-muzykantov.html>
2. Мартинсен, К. А. (1977). *Методика индивидуального преподавания игры на фортепиано*. Москва: Музыка.
3. Савшинский, С. И. (2005). *Работа пианиста над музыкальным произведением*. М.: Изд. дом «Классика – XXI век»
4. Старчеус, М. С. (2005). *Слух музыканта: Психолого-педагогические проблемы становления и совершенствования*. (Автореф. дис. д-ра пед. наук), Московская государственная консерватория имени П. И. Чайковского, Москва. Получено из <http://www.dslib.net/prof-obrazovanie/sluh-muzykanta.html>
5. Щапов, А. П. (1968). *Некоторые вопросы фортепианной техники*. Москва: Музыка.
6. Brown, Rachel M. & Palmer, Caroline (2012). *Auditory–motor learning influences auditory memory for music*. Department of Psychology, McGill University, Montreal Canada 40(4):567-78. Retrieved from <https://link.springer.com/content/pdf/10.3758/s13421-011-0177-x.pdf>
7. Hosoda, Moe & Furuya, Shinichi (2016). *Shared somatosensory and motor functions in musicians*. Scientific reports 6 (11). Retrieved from <https://www.nature.com/articles/srep37632.pdf>
8. Zatorre, Robert J., Chen. Joyce L., Penhune, Virginia B. (2007). *When the brain plays music: auditory–motor interactions in music perception and production*. Psychology, Medicine, Nature Reviews Neuroscience. Retrieved from <http://www.iro.umontreal.ca/~pift6080/H08/documents/papers/Zatorre.pdf>

Ашихміна Н.В., к.п.н., доц.

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»,

Будаєва А., здобувачка першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

МУЗИЧНО-ТЕАТРАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Актуальність проблеми розвитку творчих здібностей особистості тісно пов'язана із завданням інтенсифікації процесу навчання, посиленням його розвивального впливу. Уроки музичного мистецтва в сучасній загальноосвітній школі слід спрямувати на виховання слухача, здатного самостійно і творчо діяти, зокрема – скласти власну думку про мистецькі твори, відчувати і розуміти створені композитором художні образи, а не тільки повторювати думки та оцінки, нав'язані

оточенням тощо. Тим більш така робота важлива в молодшому шкільному віці – в період розвитку власного світу думок та образів дитини. Нажаль, сьогодні оточуюче середовище все більш агресивно нав'язує дитині свої готові образи, зразки через телебачення, комп'ютер тощо. Завдання школи в тому, щоб навчити дитину мислити творчо через розвиток у неї творчих здібностей, незалежно створювати і висловлювати свої власні образи й оцінки. Означеному, зокрема, сприяє залучення школярів до музично-театралізованої діяльності.

Існує ряд цікавих, практично цінних досліджень, присвячених питанням розробки найбільш раціональних шляхів художньо-естетичного розвитку учнів, зокрема через залучення до здійснення музично-театралізованої діяльності. У роботах Л. Артемової [1] показана доступність театральної педагогіки, резерви її використання для творчого розвитку дитини на уроках. Є. Воропаєв [2] досліджував сучасні тенденції та проблеми розвитку театралізованої діяльності дітей. С. Сидоренко [3] вивчала роль гри в розвитку самостійності, ініціативи дитячого театального колективу. Зазначені дослідники розкривають соціальні, виховні, розвивальні функції музично-театралізованої діяльності, підходи до відбору змісту і методики її організації.

Для того, щоб розвинути творчі здібності молодших школярів під час здійснення музично-театралізованої діяльності, завданнями повинні стати: формування інтересу до музично-театралізованої діяльності; ознайомлення дітей із основами театралізованої, зокрема музично-драматичної культури; розвиток мовленнєвих умінь та навичок; розвиток музичних здібностей; формування вмінь передавати мімікою, жестами, рухами емоції; розвиток хореографічних умінь та навичок; розвиток ініціативності й самостійності під час постановки музично-театралізованої вистави; виховання музично-комунікативних якостей тощо.

Під час музично-театралізованих занять повинні синтезуватися такі види діяльності: музично-акторська, музично-драматургічна, музично-хореографічна, музично-режисерська. Можна припустити, що даний синтез є основою успішного перебігу процесу розвитку творчих здібностей школярів молодшого шкільного віку.

Під *музично-акторською* діяльністю ми розуміємо опанування молодшими школярами знань, умінь і навичок щодо здійснення елементарних акторських дій із метою творчої самореалізації. Дана діяльність пов'язана із розвитком здатності щодо самостійного оцінювання і висловлювання суджень щодо акторських знахідок у «вирішенні» певного музично-драматичного номера або концертної програми.

Музично-драматургічна діяльність зумовлює набуття знань молодшими школярами з музичної драматургії, зокрема щодо особливостей побудови музичної теми, її розвитку, кульмінації вистави тощо. Виконання цієї діяльності під час музично-театральних занять допомагає в залученні дітей до створення спільно зі вчителем сценарію номера, музично-драматургічних етюдів, музичних свят тощо.

Основним напрямом змісту *музично-хореографічної* діяльності є: розвиток пластичної культури тіла, навчання молодших школярів виразних рухів, жестів, умілого використання для реалізації художнього образу засобів хореографії.

Музично-режисерська діяльність пов'язана з набуттям дітьми елементарних навичок постановки музично-театралізованих номерів. Вона складається із системи художньо-творчих знань, умінь і навичок, специфічних для режисерської діяльності. Ця діяльність містить систему творчих завдань, метою яких є формування творчого підходу до реалізації певного музично-драматичного проєкту.

Практика свідчить, що більшість молодших школярів охоче залучається до музично-театралізованої діяльності. Через музично-драматичні дії діти реалізують свою потребу в самовираженні, спілкуванні, пізнанні себе через відтворення різних образів. У відвертому, щиросердному ставленні до художнього образу, втіленні його в різних формах музично-театралізованої діяльності молодші школярі залучаються до формування і розвитку художньо-естетичного сприймання, мовленнєвої компетенції, музичних і творчих здібностей.

Література:

1. Артемова Л. В. Театр і гра : Вдома, у дитячому садку, в школі. Київ : ТОВ «Томіріс», 2002. 292 с.
2. Воропаєв Є. Психолого-педагогічні проблеми дитячого театального співтовариства. *Обдарована дитина*. 2004. № 4. С. 48-54.
3. Сидоренко С. Театральне мистецтво як засіб творчого розвитку особистості молодшого школяра. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2006. Вип. 16. Режим доступу: https://library.udpu.edu.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/16/visnuk_15.pdf

Місько Галина Степанівна,
асистент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва